

การดำเนินงานโรงเรียนวิถึพุทธ สังกัดกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัด
ในพระพุทธศาสนา จังหวัดนครศรีธรรมราช

ปกรณ์วิฑ์ เชาวลิต

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2555

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

**THE PERFORMANCE OF BUDDHIST-WAY SCHOOLS
UNDER THE GROUP OF THE CHARITY SCHOOL
OF BUDDHIST MONASTERIES IN
NAKHON SI THAMMARAT**

PAKONVIT CHAOWALIT

**Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master of
Education in Educational Administration
Nakhon Si Thammarat Rajabhat University
Academic Year 2012**

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัด
ในพระพุทธศาสนา จังหวัดนครศรีธรรมราช
ผู้วิจัย ปกรณ์วิท เซาวลิต
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ ชาทะกาญจน์)
..... กรรมการ
(ดร.รอยพิมพ์ใจ เพชรกุล)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ดร.อรุณ จุติผล)
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ ชาทะกาญจน์)
..... กรรมการ
(ดร.รอยพิมพ์ใจ เพชรกุล)
..... กรรมการ
(พระครูสิริธรรมภริต, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.)

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ไว้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

(นายสมพงศ์ เหมือนเพชร)

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน
วันที่ 26 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2556

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา จังหวัดนครศรีธรรมราช
ผู้วิจัย	นายปกรณ์วิท เชาวลิต
สาขา	การบริหารการศึกษา
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระยุทธ ชาตะกาญจน์
กรรมการที่ปรึกษา	ดร.รอยพิมพ์ใจ เพชรกุล

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้อำนวยการ โรงเรียน จำนวน 9 คน ครูผู้สอน จำนวน 240 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสอบถาม 1 ชุด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่า t- test และ F-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. การดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดนครศรีธรรมราช ทั้งภาพรวมและรายด้านมีการดำเนินงาน ในการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
2. ความแตกต่างของการดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามวุฒิการศึกษา มีการดำเนินงาน ในการปฏิบัติทั้งภาพรวมและรายด้าน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความแตกต่างของการดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน มีการดำเนินงาน ในการปฏิบัติโดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับรายด้าน พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิต มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โดยเมื่อทดสอบเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยค่าสถิติ LSD ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่าประสบการณ์การทำงานมีความแตกต่างต่อการดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดกลุ่มโรงเรียน การกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี และประสบการณ์การทำงาน 10 ปีขึ้นไปแตกต่างกัน

ABSTRACT

The Title	The Performance of Buddhist-Way Schools under the Group of the Charity School of Buddhist Monasteries in Nakhon Si Thammarat
The Author	Mr.Pakonvit Chaowalit
Program	Education Administration
Thesis Chairman	Assistant Professor Dr.Werayut Chatakan
Thesis Advisors	Dr.Roypimjai Petkul

The research aims to study and to compare the performance of Buddhist-Way Schools under the group of the charity school of Buddhist monasteries in Nakhon Si Thammarat. The samples were nine school directors and 240 operating teachers. The questionnaire was employed as the research instrument, and the analytical method were the percentage, the standard deviation , t-test and F-test (One-Way Anova).

The findings of the study were as follows:

1. The overall performance of Buddhist-Way Schools under the group of the charity school of Buddhist monasteries in Nakhon Si Thammarat and each aspect were at a high level.

2. With are regards to the difference of the performance of Buddhist-Way Schools under the group of the charity school of Buddhist monasteries in Nakhon Si Thammarat classified by the educational level, both overall and each aspect had no difference at a statically significant level of 0.05.

When being classified by the work experiences, there were no difference at a statically significant level of 0.05 both in overall and each aspect, except in the aspect of the basic lifestyle activities which had the difference of the performance at a statically significant level of 0.05.

When using the least significant difference (LDS) at level of significance .05, it was found that the work experiences had the difference to the performance of Buddhist-Way Schools under the group of the charity school of Buddhist monasteries in Nakhon Si Thammarat by revealing that there was the difference between between below five year of work experiences and more than ten years of work experience.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง การดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัด
ในพระพุทธศาสนา จังหวัดนครศรีธรรมราช สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือแนะนำ และให้คำปรึกษา
อย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระบุท ชตะกาญจน์ ประธานกรรมการที่ปรึกษา และ
ดร. รอยพิมพ์ใจ เพชรกุล เป็นกรรมการที่ปรึกษา และคณะครู-คณาจารย์ในภาควิชาครุศาสตร์ที่ให้
คำปรึกษาแนะนำข้อคิดเห็นต่างๆ ในการทำวิจัย ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัย
ดำเนินวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนใน โรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดกลุ่ม
โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดนครศรีธรรมราช ทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือ
ในการเก็บข้อมูล และกราบขอบพระคุณ พระครูสิริธรรมภริต ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ผู้อำนวยการสำนักงาน
วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ดร.พรศักดิ์ จินา รองผู้อำนวยการสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 12 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มลิวัลย์ สมศักดิ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครศรีธรรมราช ที่ได้ให้ความร่วมมือ และให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือ

ขอขอบคุณ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ 1 ทุกท่านที่ให้กำลังใจ
ในการศึกษา และทำวิทยานิพนธ์มาตลอด และขอขอบคุณสมาชิกในครอบครัวที่ให้การสนับสนุน
ช่วยเหลือเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์เป็นอย่างดี

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงมีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบให้แก่ บิดา มารดา ตลอดจน
ครู-อาจารย์ และผู้พระคุณทุกท่าน

ปกรณวิท เชาวลิต

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมติฐานของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ความเป็นมาของโรงเรียนวิถิพุทธ	9
แนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนวิถิพุทธ	21
การบริหารจัดการ โรงเรียนวิถิพุทธ	22
มิติในการบริหาร โรงเรียนวิถิพุทธ	34
ความเป็นมาในการจัดการศึกษาของ โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดนครศรีธรรมราช	37
การดำเนินงาน โรงเรียนวิถิพุทธในโรงเรียนสังกัด โรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา จังหวัดนครศรีธรรมราช	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	45

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....56
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง56
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....57
	การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ58
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....58
	การวิเคราะห์ข้อมูล59
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล59
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล64
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล64
	ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....64
	การวิเคราะห์ข้อมูล65
5	สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ93
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย93
	สมมติฐานการวิจัย93
	วิธีดำเนินการวิจัย.....93
	สรุปผลการวิจัย.....94
	อภิปรายผลการวิจัย.....95
	ข้อเสนอแนะ.....101
บรรณานุกรม104
ภาคผนวก	108
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	109
ภาคผนวก ข หนังสือราชการที่เกี่ยวข้อง	111
ภาคผนวก ค แบบสอบถามความเที่ยงตรงโดยใช้เทคนิค IOC	125
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	134
ประวัติผู้วิจัย	144

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

- 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามกลุ่มโรงเรียนวิถิปุทธ สังกัดกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดนครศรีธรรมราช57
- 2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูผู้สอน โรงเรียนวิถิปุทธ จำแนกตามประสบการณ์ทำงานและวุฒิการศึกษา65
- 3 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การดำเนินงาน โรงเรียนวิถิปุทธ สังกัดกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดนครศรีธรรมราช.....66
- 4 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การดำเนินงาน โรงเรียนวิถิปุทธ สังกัดกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดนครศรีธรรมราช ในด้านกายภาพ67
- 5 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การดำเนินงาน โรงเรียนวิถิปุทธ สังกัดกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดนครศรีธรรมราช ในด้านกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิต69
- 6 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การดำเนินงาน โรงเรียนวิถิปุทธ สังกัดกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดนครศรีธรรมราช ในด้านการเรียนการสอน72
- 7 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การดำเนินงาน โรงเรียนวิถิปุทธ สังกัดกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดนครศรีธรรมราช ในด้านบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์74
- 8 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การดำเนินงาน โรงเรียนวิถิปุทธ สังกัดกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดนครศรีธรรมราช ในด้านบริหารจัดการ76
- 9 การเปรียบเทียบการดำเนินงาน โรงเรียนวิถิปุทธ สังกัดกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามวุฒิการศึกษา78

ตารางที่

หน้า

10 การเปรียบเทียบการเปรียบเทียบการดำเนินงาน โรงเรียนวิถิปุทธ สังกัดกลุ่มโรงเรียน การกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านกายภาพ จำแนกรายข้อ.....	79
11 การเปรียบเทียบการเปรียบเทียบการดำเนินงาน โรงเรียนวิถิปุทธ สังกัดกลุ่มโรงเรียน การกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิต จำแนกรายข้อ.....	81
12 การเปรียบเทียบการเปรียบเทียบการดำเนินงาน โรงเรียนวิถิปุทธ สังกัดกลุ่มโรงเรียน การกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านการเรียนการสอน จำแนกรายข้อ.....	84
13 การเปรียบเทียบการเปรียบเทียบการดำเนินงาน โรงเรียนวิถิปุทธ สังกัดกลุ่มโรงเรียน การกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านบรรยากาศ และปฏิสัมพันธ์ จำแนกรายข้อ.....	86
14 การเปรียบเทียบการเปรียบเทียบการดำเนินงาน โรงเรียนวิถิปุทธ สังกัดกลุ่มโรงเรียน การกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านการบริหารจัดการ จำแนกรายข้อ.....	88
15 การเปรียบเทียบการเปรียบเทียบการดำเนินงาน โรงเรียนวิถิปุทธ สังกัดกลุ่มโรงเรียน การกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามประสบการณ์ การทำงาน โดยภาพรวม.....	90
16 การเปรียบเทียบการดำเนินงาน โรงเรียนวิถิปุทธ สังกัดกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน.....	91
17 การเปรียบเทียบการดำเนินงาน โรงเรียนวิถิปุทธ สังกัดกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา จังหวัดนครศรีธรรมราช ในด้านกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิต จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน เป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD.....	92

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

- 1 กรอบแนวคิดการวิจัยเรื่อง สภาพการดำเนินงาน โรงเรียนวิถิพุทธ สังกัดกลุ่ม โรงเรียน
การกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดนครศรีธรรมราช..... 7
- 2 แผนภาพสรุปแนวคิดจากหนังสือการพัฒนาที่ยั่งยืน 14
- 3 ลักษณะรูปแบบโรงเรียนวิถิพุทธ..... 21
- 4 แนวทางการบริหารงานแต่ละขั้นตอนการบริหารจัดการ โรงเรียนวิถิพุทธ 24